

FIPs retningslinjer	Rev.: 0	Dato: 13.07.93
Retningslinjer for bedømmelse av stempelmerkeeksponat	Org.: GSR	Side: 1 av 4

ART.1: KONKURRANSEUTSTILLINGER OG -EKSPONATER

- 1.1 Det er meningen at disse retningslinjene skal fungere som rådgivende i forhold til anvendelsen av spesialreglementet(SREV) for stempelmerkeutstillinger, vedtatt på FIP-kongressen i Tokyo (1991).
- 1.2 Hovedprinsippene slik disse er uttrykt i SREV er rammen, men her vil det gis klare og fornuftige utlegginger til hjelp ved oppbygging og juryering av stempelmerkeeksponater.

ART.2: PRINSIPPER FOR STEMPELMERKEEKSPONATER

- 2.1 Et stempelmerke-eksponat bør i allmenhet vise følgende:
- 2.2 ubrukte eller brukte stempelmerker fra en bestemt stat eller kommune eller annen lokal/regional myndighet, og forklare årsak og bakgrunn for merkens utgivelse og bruk, og vise utviklingen av merkene og deres bruk,
- 2.3 og vise bruksperiode(r) og evt. når og hvorfor de ble tatt ut av bruk igjen, og om de evt. ble erstattet av andre merker,
- 2.4 og vise trykkemetoder, papirtyper, utkast, prøvetrykk og andre varianter dersom dette er relevant for temaet eller presentasjonen,
- 2.5 og vise geografisk eller kronologisk utvikling innenfor en stat, et kontinent eller for så vidt hele verden hvis eksponatet legger hovedvekt på spesielle stempelmerke-bruksområder,
- 2.6 og endelig ta med dokumenter med påtrykte, pregede eller pålimte stempelmerker som viser og forklarer regler, gebyrsatser og/eller hensikten med dokumentet, alt etter hva som er relevant i det aktuelle eksponatet.

ART.3: KRITERIER FOR BEDØMMELSE AV EKSPONATER

3.1 Plan

Alle eksponater må inneholde en introduksjonsplan som viser utstillers hensikt med eksponatet. Planen skal gi nødvendig innføring i emnet for ikke-innvidde. Planen skal ha en tittel som samsvarer med planens innhold. Planen skal også gi relevant generell informasjon om emnet og også vise hvor utstilleren har gjort eget forskningsarbeid. Den må også ha med en liste over de viktigste kilder som er benyttet. Dommerne vil bruke denne informasjonen for å vurdere det utstilte materialet i forhold til utstillers hensikter slik disse framkommer i introduksjonen og planen. Dersom eksponatet er på mer enn fem rammer, eller dersom det viser stempelmerker fra flere land, kan det være ønskelig med mer enn en introduksjons-side. Eksponatet må være i samsvar med intensjonene i introduksjonen. Det må understrekes at komplette stempelmerkesamlinger ikke eksisterer

FIPs retningslinjer	Rev.: 0	Dato: 13.07.93
Retningslinjer for bedømmelse av stempelmerkeeksponat	Org.: GSR	Side: 2 av 4

for de fleste land, og derfor må stempelmerke-eksponater mer bedømmes ut fra deres relative filatelistiske betydning enn for deres kompletthet.

3.2 GREVs art. 4 gjelder.

ART.4: KRITERIER FOR JURYERING AV EKSPONATER

- 4.1 Behandling og viktighet. Av totalt 30 poeng, skal opp til 20 poeng gis for behandling i stempelmerke-eksponater. Dette fordi sammensetningen av eksponatet er grunnleggende for at dommerne skal få inntrykk av den indre sammenheng i eksponatet.
- 4.2 Et stempelmerke-eksponat vil i mange tilfeller ha en behandling av materialet som er ulik det en vil finne for frimerke- og posthistorie-eksponater. Frimerker er, med få unntak, utgitt bare for å forutbetale postale avgifter, mens stempelmerker kan ha vært benyttet til å betale en rekke ulike avgifter og tjenester. På bakgrunn av dette er det i stempelmerkeeksponater større rom for kreativ behandling, ja, en må forvente en kreativ behandling av emnet. F.eks. vil et eksponat med stempelmerker av en hvilken som helst av kategoriene i SREV art. 3.1 være akseptabel og i overensstemmelse med retningslinjene, selv om merkene kommer fra flere ulike land, dersom eksponatet viser at merkene har hatt en tilsvarende oppgave eller er beslektet på annen måte. Innen de smalere felt av spesialisering skal eksponater som tar opp f.eks. plating av bestemte merker eller som først og fremst er opptatt av platefeil o.l. som gjelder selve produksjonen av stempelmerkene, behandles på samme måte som tilsvarende eksponater av frimerker, men en stempelmerkesamling skal aldri betraktes som et tematisk eksponat.
- 4.3 Så langt som mulig skal et eksponat vise eller i det minste forklare bruken av de aktuelle stempelmerkene. En skal normalt unngå materiale som ikke er stempelmerker. Slikt materiale vil normalt bare bli godtatt dersom det i avgjørende grad opplyser eller supplerer hovedtemaet i eksponatet. Det er også under behandling vi må vurdere kompletthet. Det vil være bedre å vise et spesialisert, men komplett utvalg, enn f.eks. et vidt spekter med ulike stempelmerketyper der mange av de sjeldnere merkene/kombinasjonene mangler.
- 4.4 Viktighet er nok mer subjektivt, og her kan det gis inntil 10 poeng. Det som er viktig for utstilleren kan være mindre viktig for stempelmerkefilatelen. F.eks. kan det å vise ølavgiftsmerker, konsulatgebyrmerker eller geværlisensmerker bare være verdt 5 poeng for viktighet, men behandling av et slikt eksponat kan være så supert eller perfekt at det kan nå maksimum på 20 poeng for behandling.
- 4.5 Hovedpoenget i juryering vil være balanseringen mellom behandling og viktighet. Utstilleren bør gjennom undertitler i eksponatet vise sin egen avbalansering av disse to forholdene.

FIPs retningslinjer	Rev.: 0	Dato: 13.07.93
Retningslinjer for bedømmelse av stempelmerkeeksponat	Org.: GSR	Side: 3 av 4

ART.5: KUNNSKAP OG FORSKNING

5.1 Det må generelt sies at i motsetning til litteratur om frimerker, har det kommet relativt lite litteratur om stempelmerker de siste 60-70 år. Derfor vil tildeling av poeng (av de totalt 35 mulige her) avhenge av hvor mye forskningsmateriale som er tilgjengelig. I stedet for å trekke poeng for manglende forskning selv om det faktisk finnes mye relevant litteratur om emnet, skal eksponatet vurderes for tekstingen på hver enkelt side ut fra hva som er kjent og tilgjengelig i den eksisterende litteraturen og i hvilken grad det evt. blir gitt ny kunnskap. F.eks. ville i et vekselstempelmerke-eksponat, tilleggsforskning omkring gebyrsatsene være et pluss. Forklaring av forhold som er mindre innlysende eller selvforklarende, og henvisninger til aktuelle kilder som regler og retningslinjer som opplyser bakgrunn eller bruk av de aktuelle stempelmerkene vil gi ekstra poeng. Dessverre er slikt ikke tilgjengelig for alle land. Kunnskap og forskning må derfor vurderes sammen, men generell kunnskap må honoreres med minst 20 av de 35 poengene.

NB: Men enkelte hederlige unntak må samlerne oftest hente sin kunnskap i foreldede publikasjoner, og det kan gå 10-20 år før vi har tilfredsstillende kataloger og håndbøker innenfor stempelmerkefilateli som helhet.

ART.6: TILSTAND OG SJELDENHET

6.1 Mange stempelmerker er mye sjeldnere enn frimerker, men ofte er de, gjennom den bruk de har hatt, mer eller mindre defekte. Når et stempelmerke er brukt som forsegling som f.eks. øl eller tobakkstempelmerker, er det selvsagt revet over. Andre merker, som f.eks. rettsgebyrmerker fra de indiske fyrstestatene, ble gjennomhullet når de ble festet til dokumentene. Noen merker ble delt, andre stiftet eller naglet til dokumentet. For denne type stempelmerker er god tilstand nærmest ikke-eksisterende. Bruksbetinget ødelagte brukte stempelmerker skal derfor ikke gi minuspoeng. De kan være meget sjeldne og faktisk være de eneste kjente eksemplarer.

6.2 Det må gis maks. 10 poeng for tilstand.

6.3 Sjeldenhet er en meget viktig faktor innen stempelmerkefilateli. Dette har imidlertid sjelden noen sammenheng med pris eller katalogverdi. Noen stempelmerker er dyre å kjøpe, men er egentlig ikke sjeldne. På den annen side er mange stempelmerker vanlige og kan ikke gi poeng for sjeldenhet. En kan gi inntil 20 poeng for sjeldenhet. Dersom eksponatet viser stempelmerker fra et land der det finnes lite eller ingen litteratur, vil det være tillatt å skrive "Et eller to eks. kjent", og dette kan også være nyttig. Dersom en viser en spesialisert studie av enkelte stempelmerker, vil det være nyttig med henvisning til en katalog (dersom en slik finnes og den er noenlunde relevant for eksponatet). Sjeldenhet er basert på viten, og når fakta er kjent, kan tilstand bedømmes i lys av disse fakta.

	FIPs retningslinjer	Rev.: 0	Dato: 13.07.93
	Retningslinjer for bedømmelse av stempelmerkeeksponat	Org.: GSR	Side: 4 av 4

ART.7: PRESENTASJON

- 7.1 En god presentasjon er viktig. Oppsetningen må appellere til øyet og hvert enkelt ark må gi inntrykk av balanse til eksponatet som helhet. Det øvrige, med forbehold om evt. spesielle regelverk om ramme- eller arkstørrelse, overlates til utstilleren.
- 7.2 Teksten bør begrenses til det essensielle, men all viktig informasjon må formidles.